

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Stratejik Planı

2019-2021

BTHK Stratejik Planı 2019-2021

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurulumuzun görev ve yetkileri arasında 'Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, hedeflerini ve hizmet kalitesi standartlarını tespit etmek' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu planı hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm bilgi, belge ve raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

İşbu stratejik plan, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İÇİNDEKİLER

Giriş	4
Durum Analizi	6
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	6
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanındaki Temel Gelişme ve Eğilimler	9
Dünya’da Bilgi ve İletişim Sektörü	10
Avrupa’nın Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Bakışı	11
Gelişmekte Olan Ülkelerde BİT trendleri	13
Bilgi Güvenliği	18
Elektronik Haberleşmeye İlişkin ‘Ulusal Politika’ ile ‘Bakanlık Politikaları’	19
K.K.T.C. Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Sektörü	21
Sektör Verileri	21
GZFT Analizi	29
Stratejik Amaçlar ve Hedefler	36
Kısaltmalar	49

Giriş

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 29 Aralık 2011 tarihli yirmi dördüncü birleşiminde oybirliğiyle kabul olunan "6/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası", 10 Ocak 2012 tarihli ve R.G.5 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girmiştir.

Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca '*Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, hedeflerini ve hizmet kalitesi standartlarını tespit etmek*' Kurulun görev ve yetkileri arasındadır. Bu bağlamda yine Yasa uyarınca hazırlanan ve 18 Haziran 2014 tarihli ve R.G 139 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren '*Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 7'nci maddesi uyarınca 'Kurul, üç yıllık dönemler için Taslak Stratejik Plan hazırlamak, kamuoyuna açmak ve görüşler neticesinde nihai hale getirilen Stratejik Planı onaylayarak yayımlamakla*' görevlendirilmiştir.

Yine ilgi tüzüğün 7(2) Maddesi uyarınca hazırlanacak Stratejik Plana yönelik Kurul'un yapacağı değerlendirmelerde, '*Kurum'un Yasa ile belirlenen görevleri, Bakanlık politikaları, elektronik haberleşme ile ilgili ülke içi ve yurtdışındaki ihtiyaçlar, gelişmeler ve öngörülerin*' dikkate alınacağına yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen dayanak maddeleri uyarınca Kurum, ilk stratejik plan hazırlıklarına 2014 yılında başlayarak 2015-2018 yılları için geçerli olan ilk stratejik planını 2015 yılının ilk aylarında yayımlamıştır. İlk stratejik planda olduğu gibi 2019-2021 yılları için hazırlanan işbu plan hazırlıkları aşamasında da stratejik planın tüm taraflarca benimsenmiş olmasına ve stratejik plan ile konu yıllar kapsamında hazırlanacak iş planlarının birbirleriyle uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

BTHK'nın 2015-2018 ve 2019-2021 yıllarını içeren stratejik amaçları belirlenirken, amaçlar altında yer alacak hedefler ve faaliyetler de tanımlanmış ve birbirleri ile ilişkileri açıklanmıştır. Burada amaçlanan Kurumun tüm faaliyetlerinde stratejik amaç ve hedeflerin göz önünde bulundurulması hareket edilmesinin sağlanmasıdır.

Buna göre Stratejik Planın hazırlık sürecinde aşağıdaki grafikte gösterildiği şekilde ilerlenmiştir.

BAŞLAMA	PLANLAMA	UYGULAMA	KONTROL
Tüketici ihtiyaç ve beklentileri Mevcut şebeke altyapısı Kıt kaynakların durumu Teknolojik gelişme ve eğilimler Düzenleme yaklaşımlarındaki gelişmeler	Kurum içi görüşlerin alınması ve ortak değerlendirmeler Kamuoyu görüşleri Sektör temsilcilerinin görüşleri Uluslararası kıyaslamalar	Stratejik Planın uygulanması	Hedeflere uygun düzenleme ve denetleme faaliyetleri Performans göstergelerinin izlenmesi

Durum Analizi

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu, 6-2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası ile kurulan ve K.K.T.C.'de elektronik haberleşme sektörünü düzenleyen ve denetleyen mali ve idari özerkliğe sahip bir düzenleyici kurumdur.

Başkan ve Başkan Yardımcısı ile birlikte toplam 7 kişiden oluşan Kurul tarafından yönetilen Kurum, 2018 yılı itibarıyla toplam 20 hizmet birimi personeli ile görevlerini sürdürmektedir.

6/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası ile BTHK'ya verilen görev ve yetkileri şunlardır:

1. Elektronik haberleşme ile ilgili konular üzerine Bakanlar Kuruluna ve Bakanlığa görüş ve önerilerini bildirmek,
2. Kendi yetki alanı içinde Bakanlığın gözetiminde elektronik haberleşme sahasında ulusal politikayı uygulamak,
3. Elektronik haberleşme şebekeleri işletme ve/veya elektronik haberleşme hizmeti sağlama başvurularını almak ve incelemek ve zaman zaman, bu Yasanın Beşinci Kısımında, yetkilendirme genel şartlarına ve telsiz frekansı ve numara kullanımı bireysel haklarına ait duyuruları yapmak,
4. Elektronik haberleşme sektöründe rekabeti sağlamak ve korumak, rekabeti engelleyici, bozucu veya sınırlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik düzenlemeler yapmak ve bunlarla ilgili usul ve esasları Rekabet Kurulunun da görüşlerini alarak belirlemek,
5. Elektronik haberleşme sektörüne yönelik piyasa analizleri yapmak ve herhangi bir haberleşme sağlayıcısının ilgili herhangi bir piyasada etkin piyasa gücüne sahip olup olmadığını tespit etmek ve etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilen haberleşme sağlayıcıları üzerinde ilave düzeltici tedbirleri bu Yasa kuralları uyarınca uygulamak,
6. Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösterenlerin mevzuata uymasını izlemek, denetlemek veya denetlettirmek, konu ile ilgili usul ve esasları belirlemek,

- aykırılık halinde mevzuatın öngördüğü işlemleri yapmak ve idari para cezalarını ve diğer yaptırımları uygulamak,
7. Elektronik haberleşme ile ilgili olarak, yetkilendirme şartları, tarifeler, erişim, girme yetkisi, numaralandırma, spektrum yönetimi, telsiz cihaz ve sistemlerine kurma ve kullanma izni verilmesi, spektrumun izlenmesi ve denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi de dâhil gerekli düzenlemeler ile izleme ve denetlemeleri yapmak,
 8. Verilen hizmetlerden ücret almak,
 9. Abone, kullanıcı, tüketici ve son kullanıcıların hakları ile kişisel bilgilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri, izleme ve denetlemeleri yapmak,
 10. Bu Yasa kuralları uyarınca, evrensel hizmetlere ilişkin hizmet kalitesi ve standartları da dâhil olmak üzere, gerektiğinde her türlü elektronik haberleşme hizmetine yönelik hizmet kalitesi ve standartlarını belirlemek, izlemek, denetlemek, denetlettirmek ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemek,
 11. Erişim, ara bağlantı, numara taşınabilirliği, taşıyıcı seçimi ve ön seçimi ile ilgili gereken düzenlemeleri yapmak, elektronik haberleşme sağlanması amacıyla imzalanan anlaşmaların rekabeti kısıtlayan, mevzuata veya tüketici menfaatlerine aykırı kurallar içermemesini sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve mevzuatın öngördüğü diğer tedbirleri almak,
 12. Erişim ve ara bağlantı veya diğer düzenlenen konular ile ilgili olarak haberleşme sağlayıcılar arasındaki ihtilafların ve haberleşme sağlayıcılar ile kullanıcılar arasındaki ihtilafların çözüme bağlanması için açık prosedürler oluşturmak,
 13. Bu Yasanın 97'nci maddesi uyarınca öngörülen şekilde soruşturmaları yürütmek ve haberleşme sağlayıcılar arasında toplantılar için çağrıda bulunmak ve bir haberleşme sağlayıcı aleyhine veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde telsiz frekansı ileten bir kişi aleyhine yapılmış herhangi bir şikâyeti değerlendirmek,
 14. Elektronik haberleşme sektöründe ortaya çıkan rekabet ihlallerini izlemek ve soruşturmak, yaptırım uygulamak, mevzuatın öngördüğü hallerde elektronik haberleşme sektöründe rekabet ihlallerine ilişkin konularda Rekabet Kurulundan görüş almak,
 15. Kanallar ve frekans bantlarının kullanımı ve iletilen elektromanyetik sinyallerin teknik ve operasyonel özellikleri hakkında genel ölçümler yapmak ve bunları kontrol etmek ve denetlemek,

16. Yetkisiz telsiz vericilerini ve yüksek frekanslı elektromanyetik emisyon ve telsiz enterferans kaynaklarını tespit etmek ve engellemek, telsiz spektrumunun verimli kullanımıyla ilgili başka sorunları çözmeye yönelik çalışmalarda bulunmak,
17. Elektronik haberleşmede farklı tiplerde telsiz vericileri tarafından telsiz frekans spektrumunun verimli ve kaliteli kullanımını teşvik etmek ve mevcut yerlerin verimli kullanılmasını garanti etmek amacıyla her türden radyo vericilerinin yerleştirilmesini koordine etmek,
18. Elektronik haberleşme sektöründe kullanılan şebeke ve terminal donanımıyla ilgili uygunluk belgeleri düzenlemek ve vermek,
19. Elektronik haberleşme sektöründe kullanılan teknik donanım ve telsiz vericiler için standartlar geliştirmek, yayımlamak, izlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak,
20. Bu Yasa kapsamında izin verildiğinde her türlü elektronik haberleşme hizmetleri için hizmet kalitesi ve standartlarını izlemek ve denetlemek veya bunların denetlenmesi için gereğini yapmak,
21. Ulusal güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin elektronik haberleşme sektöründe gereğince korunmasını sağlamak amacıyla mevzuatta belirlenen tedbirleri almak,
22. Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak,
23. Haberleşme sağlayıcılarının ticari sırları ile kamuoyuna açıklanabilecek bilgilerin kapsamını bu Yasa kuralları uyarınca belirlemek, haberleşme sağlayıcılarının ticari sırları ile yatırım ve iş planlarının gizliliğini korumak ve bunları adli makamların talepleri dışında muhafaza etmek,
24. Kurul kararlarını gerekçeleriyle birlikte resmi internet sitesinde ilan etmek ve bu Yasa kurallarının yürütülmesi için tebliğler yayımlamak,
25. Görevi ile ilgili yabancı veya uluslararası kuruluşlara, Bakanın onayı ile üye olmak,
26. Şebeke ve bilgi güvenliği ve haberleşme gizliliğini gözetmek ve
27. Bu Yasanın ve diğer yasaların kendisine verdiği diğer görevleri yapmak.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanındaki Temel Gelişme ve Eğilimler

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) gelişimi 1980'lerden sonra büyük hız kazanmış ve sonucunda, hızlı gelişen teknolojinin ekonomik, sosyal ve kültürel sahadaki yansımaları yeni bir toplumsal yapının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

BİT'in eğitim, sağlık, güvenlik ve üretim sektörlerindeki hayati kolaylaştırıcı rolü ile hizmet sektöründeki verimlilik, hız ve maliyet konularındaki katkısı, BİT'in toplumsal gelişmedeki rolüne yönelik farkındalığın artmasını sağlamıştır.

Günümüzde;

- ✓ Akıllı uygulamaların yaygınlaşması,
- ✓ Teknoloji platformlarının yakınsaması,
- ✓ Mobil haberleşmenin sabit haberleşme ile yakınsaması,
- ✓ Yüksek kapasiteli erişim teknolojilerinin kullanımına olan talebin artması,
- ✓ Hizmet kalitesi (QoS) ve deneyim kalitesi (QoE) gerekliliklerinin ortaya konması,

bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki başlıca gelişme ve eğilimler olarak sıralanabilir.

Artık ülke ekonomilerinde gelişmişlik ölçütlerinden birisi olarak toplum ve iş hayatında bilişimin nüfuzu kullanılmaya başlanmıştır. BİT sektöründeki gelişmeler özetlenecek olursa:

Bilişim sektörü, toplumun ve kurumların birlikte iş yapma ve iletişim köprüsü olma yolunda çok büyük ilerlemeler sağlamaktadır.

Ülkeler, "internetin toplumsal gruplar arasında farklı seviyelerde benimsenmesi, cinsiyet ve yaş grupları arasında farklar oluşması" olarak ifade edilen sayısal uçurumun (digital divide) giderilmesi konusunda çaba sarf etmektedirler.

Gelişmekte olan ülkelerin çağı yakalamakta kullanabilecekleri en önemli enstrüman, bilişim olarak karşımıza çıkmaktadır.

Fakirliğin azaltılmasında bilişimin kullanımı konusunda önemli araştırmalar yapılmakta ve gelişmekte olan ülkelerin bilişim üzerinden girişimciliği ve dünya pazarına erişimleri teşvik edilmektedir.

Bulut-tabanlı (cloud-based) sistemlerin çoğalmasıyla bilgi erişebilirliği yüksek seviyelere ulaşmış ve artan işbirliği ile veri hacminde artış olmuştur.

2017 yılında 8.4 Milyar olan IoT cihazlarının sayısının 2020 yılında 30 Milyar olması öngörülmektedir.

Dünya'da Bilgi ve İletişim Sektörü

“Internetworldstats” raporlarına göre, 2018 yılı itibarı ile 7.6 milyar olan dünya popülasyonunun yarısından fazlası internet kullanıcısı olup bunların çeyrek milyarı ise 2017’de ilk kez internete bağlanmıştır.

Ocak 2018 itibarıyla;

- 4.021 milyar kişi %53'lük bir penetrasyon oranı ile internet kullanıcısı,
- 3.196 milyar kişi %42'lik bir penetrasyon oranı ile aktif sosyal medya kullanıcısı,
- 5.135 milyar kişi (farklı) %68'lik penetrasyon ile mobil cihaz kullanıcısı

olarak görülmektedir.

2017 Ocak tarihinden 2018'e internet kullanıcıları %7 (+248 milyon), sosyal medya kullanıcıları %13 (+362 milyon) ve mobil cihaz kullanıcıları %4 (+218 milyon) artmıştır.¹

BİT sektöründe son yüzyılın en belirgin eğilimi sabit hatların yerini mobil-hücreli (mobile-cellular) aboneliklerin almış olmasıdır. Böylelikle mobil şebekeler, günümüzün haberleşme piyasasının tüketici normu olarak yerini almıştır. ICT Development Index'e göre (IDI) 2017'de sadece Monaco daha fazla sabit hat abone sayısına sahiptir.²

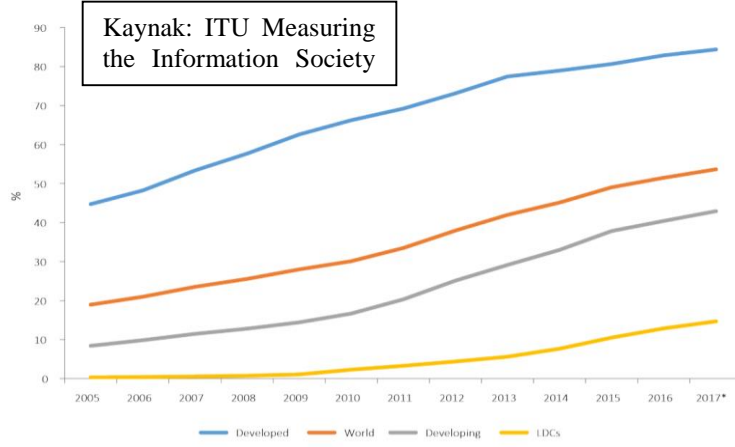
İnternet erişimi ve kullanımında ise verisel haberleşme (data communication) ses iletişiminin (voice communication) yerini almış ve sabit ve mobil şebekenin en önemli kullanılan mecrası haline gelmiştir.

İnternet'e evlerden erişim, yaş, cinsiyet, sağlık veya ekonomik duruma bakmaksızın bilgi toplumu oluşumu sağlamanın en etkili yolu olmuştur. Dünyada bir çok devletin genişbant (broadband) stratejisi, ülke genelindeki her eve erişim sağlamanın evrensel internet erişimi başarısında büyük katkı koyacağını öngörmektedir. Güncel ITU raporuna göre dünyadaki evlerin 53.6% oranında internet erişimi olduğu belirtilmiştir. Bu oran 2005'te %20 civarlarında seyredip 2010'da ise %30 civarlarına yükselmiştir.

¹ <https://wearesocial.com/us/blog/2018/01/global-digital-report-2018>

² https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/publications/misr2017/MISR2017_Volume1.pdf

Kişilerin gelişmişlik statüsüne göre internet erişimi 2005-2017

Avrupa'nın Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Bakışı

1980'lerin başından beri hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri toplum hayatının her alanını (ekonomik, sosyal, kültürel vb.) yakından ilgilendirmekte ve değiştirmektedir. Avrupa Birliği (AB) ve Amerika gibi gelişmiş ekonomiler bu gelişmeleri Bilişim Ekonomisi, Bilişim Toplumu vizyonları içerisinde ele almış ve ulusal stratejilerin oluşturulmasında en önemli unsurlardan biri olarak gündemlerine dâhil etmişlerdir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişime ayak uydurabilmek isteyen AB'nin bu alandaki düzenleyici rolü de zaman içerisinde gelişim göstermiştir. Geçtiğimiz yıllarda AB, tüm elektronik iletişim ağlarını ve hizmetlerini kapsayan kuralların geliştirilmesi, tüm kullanıcıların telefon, faks ve internet gibi temel hizmetlere adil şekilde ulaşımının sağlanması ve ulusal Telekom tekellerinin üstün konumunu azaltmak suretiyle rekabetin canlandırılması yolunda önemli çaba sarf etmiştir. Kurallar, AB Üye Devletleri'ndeki ulusal otoriteler tarafından uygulanırken, ulusal düzenleyiciler politikalarını AB düzeyinde koordine etmektedirler.

Bilgi teknolojileri, AB'nin ekonomik büyüme stratejisinin merkezinde yer aldığından Avrupa 2020 Stratejisi'nin "Dijital Gündemi" ile ekonomik büyümeyi sağlamak ve yenilikçiliği teşvik etmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, stratejinin Dijital Gündemi, bu dijital devrimin herkesin kazanımlarının azami düzeye çıkarılması için gerekli politika ve önlemleri ortaya koymaktadır.

2020 Dijital Gündemi'nin öncelikleri ise şu şekilde belirlenmiştir:

1	Tek bir dijital pazarının oluşturulması
2	Bilgi ve iletişim teknolojileri ürünlerinin ve hizmetlerinin birlikte çalışabilirlik düzeyinin artırılması
3	İnternet kullanımında güvenlik ve güvenilirliğin artırılması
4	Daha hızlı internet erişimi ve bağlantısının sağlanması
5	Ar-Ge alanında yatırımların teşvik edilmesi
6	Dijital beceri oranının artırılması ve <i>online (çevrimiçi)</i> hizmetlerin teşvik edilmesi
7	İklim değişikliği, yaşlanan nüfus ile ortaya çıkan toplumsal sorunlara karşı bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygulanması

Avrupalı şirketlerin ve vatandaşların ucuz ve yüksek kalitede iletişim altyapılarına ve geniş bir hizmet ağına erişiminin sağlanması AB'nin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda, cep telefonu hizmet sağlayıcılarının yurtdışı kullanımı için adil ücretlendirme politikası uygulamasının sağlanması, internet ve yeni dijital hizmetlerin AB'nin gelir düzeyi düşük bölgelerinde kullanımının artırılması, yüksek hızda geniş bant bağlantısının evlerde ve okullarda kullanımının teşvik edilmesi ve *çevrimiçi* kamu hizmetlerinin ve elektronik iş hizmetlerinin gelişmesi AB tarafından desteklenmektedir.

Bu kapsamda, Avrupa vatandaşları ve işletmeler, uygun, güvenilir ve yüksek kaliteli telekomünikasyon ağları ve bunlar üzerinden sunulan hizmetlere daha fazla güvenmektedir. Bugün, Avrupa'da 250 milyondan fazla günlük internet kullanıcısı var olmakla beraber neredeyse her avrupalının bir cep telefonu bulunmaktadır.

AB tarafından amaçlanan tek bir dijital pazar (Digital Single Market) kapsamında yakın zamanda gerçekleşen ve gerçekleşmesi hedeflenen bazı faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir;

- Roaming masraflarının AB sınırları içerisinde kaldırılması (Haziran 2017)
- Veri koruma ve gizlilik ile ilgili yeni kurallar (Mayıs 2018)
- AB içerisindeki haksız coğrafi engellemelerin kaldırılması (2018)
- Ortak Siber Güvenlik Yasası kullanımı (2018 itibarı ile onaylanma aşamasında)
- 5G ağların kullanımı için AB ülkeleri genelinde frekans koordinasyonu (2020)
- E-Devlet aksiyon planının uygulaması ile ülkelerde tasarruf sağlanması (2020)
- Avrupa Açık Bilim Bulutu ile 1.7 milyon bilim insanına bilgi paylaşım alanı oluşturulması (2020)
- WiFi4EU girişimi ile AB'deki tüm köy ve şehirlerde ücretsiz WiFi erişimi (2020)

Gelişmekte Olan Ülkelerde BİT trendleri

Gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkeler ile aralarındaki farklardan bir tanesi BİT sektöründeki gelişmeleri etkili bir biçimde takip edemiyor olmalarıdır. Bunun nedenlerinden biri sunulan BİT hizmetleri ücretlerinin gelişmekte olan ülkelerin yoksul kesimleri tarafından karşılanamayacak derece pahalı olmasıdır.

ITU'nun 2014 yılında yayımladığı Bilgi Toplumunu Ölçme başlıklı raporunda³ da değindiği üzere dünya trendlerine bakıldığında sabit ve mobil iletişimde fiyatların sürekli bir düşüşte olduğu görülmektedir. Fiyatlarda görülmekte olan düşüş eğilimine rağmen, 2015 senesinde Pew Research tarafından dünya genelinde yapılan bir araştırmaya⁴ göre gelişmekte olan ile gelişmiş ülke abonelerinin akıllı telefon sahibi olmasında büyük farklılıkları bulunmaktadır.

Yapılan son araştırmalara göre dünya genelinin %43'ü akıllı telefon sahibidir. Bu rakamın gelişmiş ülkelerde %68, gelişmekte olan ülkelerde ise %37 olduğu görülmektedir⁵. Son yıllarda akıllı telefon fiyatlarında yaşanan düşüşler ve pazardaki ürün çeşitliliğinin artması bazı gelişmekte olan ülkelerin telefon sahipliği oranlarında artışlara neden olmuş fakat artışlar gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkeler ile arasında bulunan sayısal uçurumun kapanmasını sağlamamıştır. Bu ülkeleri bir birinden ayıran daha birçok benzer BİT istatistiği bulunmaktadır.

Bu uçurumlardan bir diğeri ise ortalama sabit ve mobil internet hızlarını gösteren tabloda⁶ görülebilmektedir. Avrupa ve Kuzey Amerika bölgelerinde sabit internet bağlantısı ortalama 30 Mbit/sn civarlarındayken, çoğunluğunu gelişmekte olan ülkelerin oluşturduğu Latin Amerika, Afrika ve Ortadoğu bölgelerinde internet bağlantı hızı 8 Mbit/sn seviyelerinde seyretmektedir.

Sabit internette görülen hız farkı aynı şekilde mobil internet hızlarında da bulunmaktadır. Avrupadaki bir mobil internet kullanıcısı ortalama 18 Mbit/sn hız ile interneti kullanabilirken, Orta Doğu'daki bir kullanıcı ortalama olarak 6.6 Mbit/sn hız ile internete erişebilmektedir.

³ ITU Measuring the Information Society Report 2014. Available at: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/publications/mis2014.aspx>

⁴ Poushter, J. (2016), Smartphone ownership and Internet usage continues to climb in emerging economies. But advanced economies still have higher rates of technology use. Washington, D.C.: Pew Research Center

⁵ ITU Measuring the Information Society Report 2017. Available at: <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/publications/mis2017.aspx>

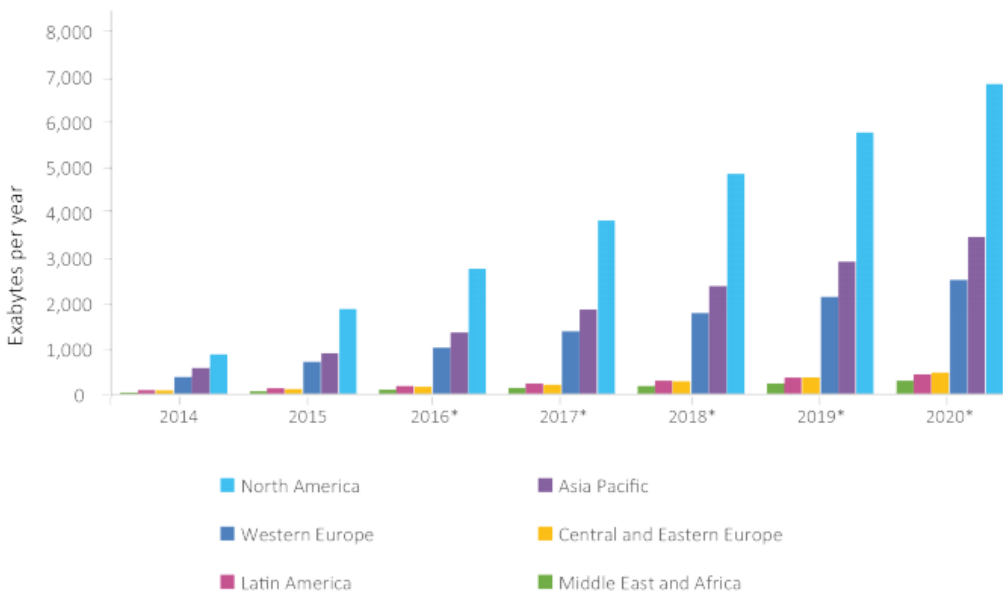
⁶ Kaynak: Cisco (2016)

Böylelikle, gelişmiş ülkelerde yaşayanların hızlı internete sahip olmaları bilgiye daha kolay erişebilmelerini sağlamakta ve ülke gelişimine katkıda bulunmaktadır. Öte yandan, gelişmekte olan ülkelerdeki kullanıcılar, düşük internet hızları, erişimde yaşanan sıkıntılar, aksaklıklar ve nispeten kötü altyapı nedeniyle teknolojinin sağladığı birçok yenilik ve kolaylıktan mahrum kalmaktadırlar.

Bölge	Sabit İnternet		Mobil İnternet	
	Download (Mbit/sn)	Upload (Mbit/sn)	Download (Mbit/sn)	Upload (Mbit/sn)
Orta Doğu ve Afrika	7,8	3,9	6,6	3,9
Asya ve Pasifik	33,9	19,0	18,5	8,9
Orta ve Doğu Avrupa	29,1	19,3	11,0	6,8
Batı Avrupa	30,2	11,0	18,2	7,9
Kuzey Amerika	32,9	11,6	17,7	9,9
Latin Amerika	9,3	3,3	8,4	4,1

Tablo ortalama sabit ve mobil internet hızlarını göstermektedir.

Bir diğer uçurum, gelişmekte olan ülkelerdeki bulut bilişim trafiğinin, gelişmiş ülkelere göre çok düşük olmasıdır. Bulut bilişim, yerel bir sunucu veya kişisel bilgisayar yerine, verileri depolamak, yönetmek ve işlemek için internette barındırılan uzak sunucuların bir ağını kullanma pratiğine verilen isimdir. Bulut bilişim, maliyetleri azaltan, verimliliği artıran, esneklik sağlayan ve ekstra güvenlik avantajları sunan bir teknolojidir. İnternet süratleri ne kadar hızlı olursa, bulut bilişimin kullanımı da bir o kadar kolaylaşır. Aşağıdaki grafikten de görülebileceği üzere gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki bulut trafiğinde büyük farklar bulunmaktadır.

2020 yılına kadar yapılan tahminler doğrultusunda bulut bilişim trafiğinin ağırlıklı olarak Kuzey Amerika, Asya Pasifik ve Batı Avrupa bölgelerinden gerçekleşeceği görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde etkin bir düzenleyici kurumun varlığı ile BİT hizmetlerinin daha rekabetçi bir ortama taşınabileceğinden bahsedilmektedir.

Sayısal Uçurum (Digital Divide)

BİT sektörünün veya internete erişimin veya internet kullanımının ekonomik ve sosyal eşitsizliğe sebep olmasına 'Sayısal Uçurum' (Digital Divide) denmektedir.

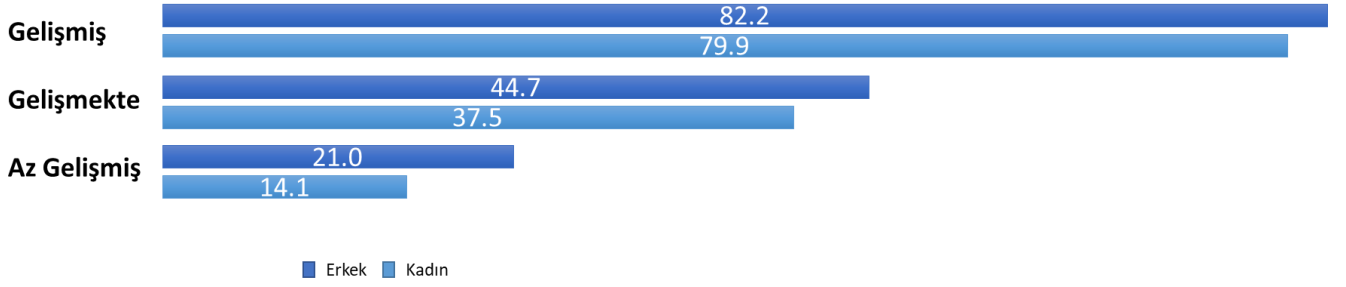
Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin hayatımızın her yönünü etkilediği ve sürekli yeni bilgileri erişebilir kılarak öğrenmenin doğasını değiştirdiği bir dünyada yaşamaktayız. Günümüzde bir kişinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ve internete sınırlı erişmesi veya hiç erişememesi topluma katkıda bulunma veya toplumdan ve ekonomiden yararlanma kapasitesini düşürmektedir.

İnternetin toplumlar içerisindeki farklı gruplar tarafından benimsenme seviyelerinde büyük farklılıklar bulunmaktadır. Aşağıdaki bölümlerde gelişmiş ülkeler tarafından odak alanı olarak belirlenen 'Sayısal Cinsiyet Uçurumu' ve 'Sayısal Yaş Uçurumu' konularına yer verilmiştir.

Sayısal Cinsiyet Uçurumu

Son yıllarda internet ve diğer BİT erişimindeki cinsiyet dengesizliği uluslararası seviyede bir endişe yaratmıştır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 2015'te yapılan Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi'nde (WSIS) cinsiyet dengesizliği veya cinsiyet uçurumu odak alanı olarak belirlenmiştir. Cinsiyet uçurumunun odak alanı olmasını destekleyen bir başka gelişme ise Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde (Sustainable Development Goals) internet kullanımının teşvik edilmesi ve artırılmasının Cinsiyet Uçurumunu azaltan bir unsur olarak görülmesidir. Aşağıdaki grafik ise 2017 yılında "gelişmiş", "gelişmekte olan" ve "az gelişmiş" ülkelerdeki sayısal cinsiyet uçurumunu göstermektedir.⁷

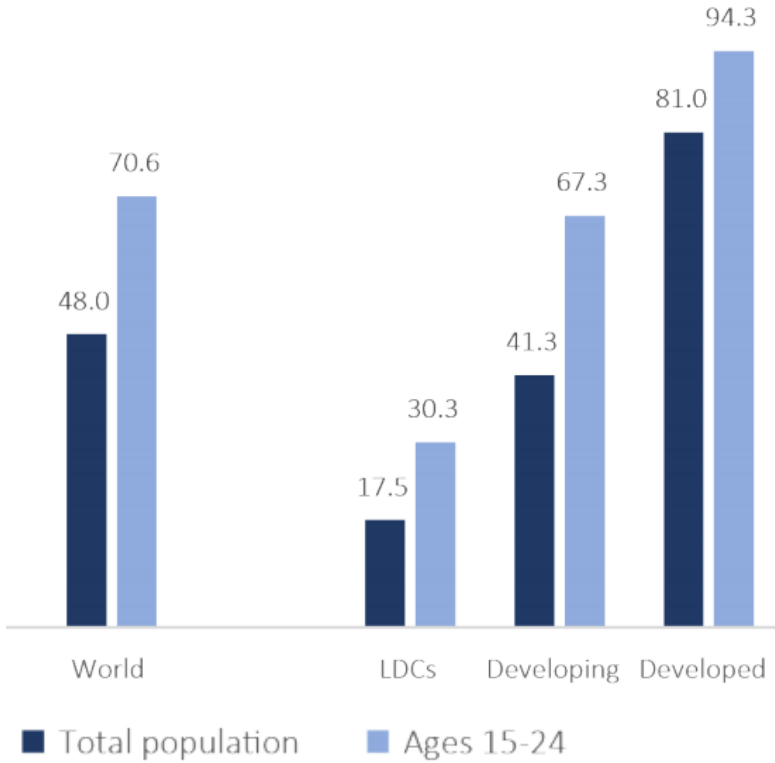
⁷ <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/publications/mis2017.aspx>

Kadın ve erkek yüzdeleri ilgili bölgelerde bulunan toplam kadın ve erkek nüfusuna olan oranları olarak verilmektedir.

Sayısal Yaş Uçurumu

Özellikle 15 ile 24 yaş arasındaki genç nüfus internete daha yoğun bir bağımlılık göstermektedir. Aşağıdaki "ITU Measuring the Information Society Report 2017" grafiğinden de görülebileceği üzere, bu yaş grubunda internet kullanan kişilerin oranı %70.6 olup, bu oran toplam internete erişen nüfustan daha fazladır. Gençlerin internete olan bu yüksek oranlı eğilimi tüm gelişmişlik kategorilerinde ve bölgelerde geçerlidir.

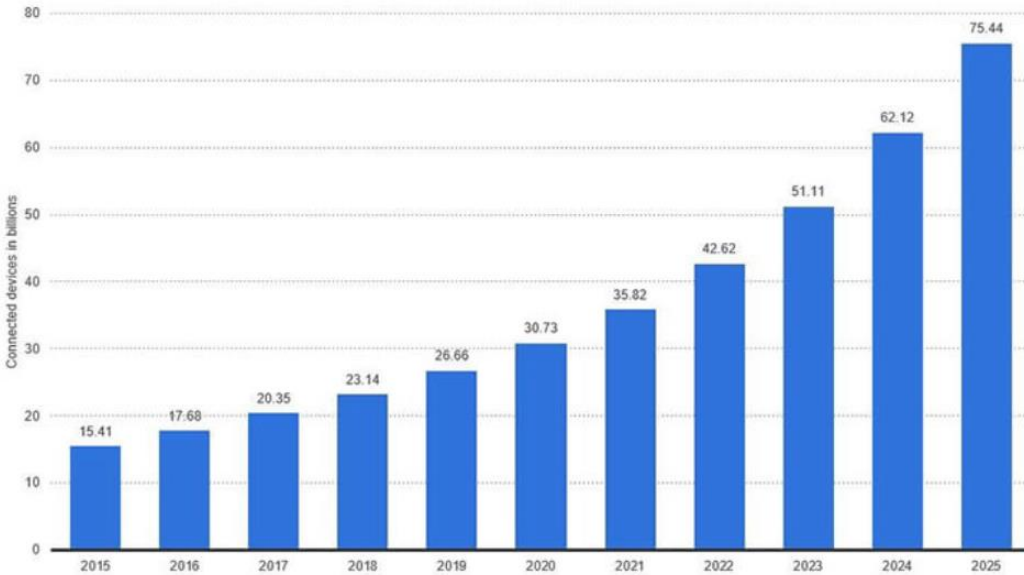
Bu grafikteki oranlar interneti kullanan toplam nüfusu toplam popülasyonun bir yüzdeliği olarak ve de 15-24 yaş arasındaki kişilerin sayısını o yaş grubunun toplam popülasyonunun bir yüzdeliği olarak vermektedir.

Genç yaş gruplarının internete olan bağımlılığıyla kıyaslandığında büyük yaş grubundaki kişilerin çok daha az seviyelerde interneti benimsediği gözlemlenmektedir. “ITU Measuring the Information Society 2016” raporuna göre birçok ülkede, 75 yaş üzerinde olup internet kullanan kişilerin %10'un altında olduğu görülmektedir. Bu oran, düşük gelir, eğitim eksikliği, sosyal izolasyon, sağlık problemleri ve BİT sektörüne karşı duyulan önyargılar ile açıklanabilmektedir.

Nesnelerin İnterneti (Internet of Things - IoT)

Çeşitli haberleşme protokolleri sayesinde birbirleri ile haberleşen ve birbirine bağlanarak ve bilgi paylaşarak akıllı bir ağ oluşturmuş cihazlar sistemine “Nesnelerin İnterneti” denmektedir.

“Nesnelerin İnterneti” kavramı ilk olarak 1999 yılında kullanılmış ve ardından yavaş yavaş IoT konseptli ürünler gelişmeye başlamıştır. Gartner şirketinin yaptığı araştırmaya göre 2020 yılında hızla büyüyen IoT pazarında yaklaşık 30 milyar ürünün internete bağlanacağı tahmin edilirken, McKinsey Global araştırma enstitüsü teorilerine göre ise 2025 yılında ekonomiye yıllık \$3.9 Trilyon ile \$11.1 Trilyon katkıda bulunacağı öngörülmektedir.

Dünya genelinde internete bağlı cihaz sayısı (2015'ten 2025'e)⁸

⁸ <http://customerthink.com/statistics-that-prove-iot-will-become-massive-from-2018/>

IoT'nin Geleceği

- **Daha fazla sensörler:**

Tüm dünya çapında veri toplamak için sensörler kullanılmaktadır. IoT sektöründe sadece sensör pazarının 2022 yılına kadar \$26 Milyar değerinde olacağı beklenmektedir.

- **Veri gizliliğinin önceliklendirilmesi:**

Söz konusu IoT olunca, tüketicilerin ve geliştirici firmaların büyük endişelerinden biri de güvenlidir. IoT ürünlerinin yasa ve tüzüklere bağlanarak denetlenmesi ile ilgili araştırma ve çalışmalar devam etmektedir.

- **Makine Öğrenimi (Machine Learning):**

Microsoft, IBM ve Google gibi büyük firmalar Yapay Zeka ve Machine Learning konularına büyük yatırımlar yapmaktadır. Şüphesizdir ki Machine Learning ve Yapay Zeka IoT cihazlarının temel parçasını oluşturacaktır.

- **Artırılmış güvenlik ve daha yüksek fiziksel standartlar:**

Günümüze kadar olan güvenlik ihlalleri ve veri sızmaları IoT cihazlarının güvenliğinin ileriki seviyelere taşınması gerektiğini göstermektedir. IoT ürünlerinin değeri üretim maliyetleriyle değil güvenlik seviyeleriyle belirlenecektir.

IoT sektöründe değişmeyecek olan tek şey sektörün ileride daha da büyüüp evrilmiş bir teknoloji olacağıdır. IoT'lerin, günlük hayatımızda kullanımı yaygınlaşacak ve insanlar hayatlarının parçası olarak bu cihazları benimseyecektir.

Bilgi Güvenliği

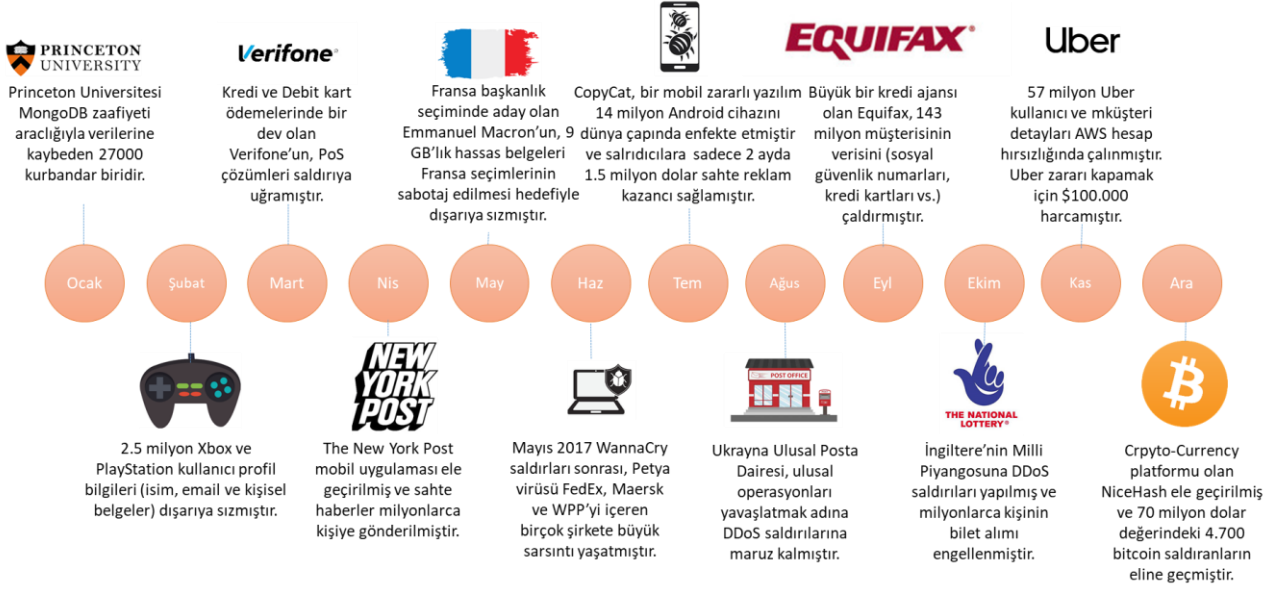
2017 yılında gerek yıkıcı fidye yazılımları (ransomware), IoT botnetleri ve veri ihlalleri gerekse de mobil cihazlara yöneltilen zararlı yazılımlarla BİT sektöründe bir dönüm noktası yaşanmış ve siber saldırıların 5. Nesiline geçişe tanıklık edilmiştir.

Sanal mimari altyapı oluştukça, Dünya Ekonomik Formu siber saldırıları '2018'in Top 3 Global Riskleri' arasına yerleştirmiştir. Bunu destekleyen faktör ise artık tehdit aktörlerinin fidye yazılımlarını kitlelerin sağlığını ve yaşamını etkileyecek şekilde büyük kuruluşlara ciddi zararlar vermek için kullanmasıdır.

Bluetooth gibi mobil özelliklerde ve "app store"larda bulunan güvenlik zaafiyetleri de birçok çeşit zararlı yazılımların özgürce dolaştığı anlamına gelmektedir. Dünya çapında milyonlarca mobil cihaz, söz konusu zararlı yazılımlardan etkilenirken bu tür zaafiyetlerden yararlananlar yüksek kazançlar elde etmiştir.

2017 yılında tüm dünyada yankı uyandıran ve siber saldırıların 5. Nesile geçiş yaptığını gösteren başlıca saldırılar aşağıdaki gibidir.

2017 SİBER SALDIRILARI ZAMAN ÇİZELGESİ

Elektronik Haberleşmeye İlişkin 'Ulusal Politika' ile 'Bakanlık Politikaları'

Elektronik Haberleşme Yasası'nın 'Bakanlar Kurulunun Görev ve Yetkileri' yan başlıklı 14'üncü Maddesi "Bakanlık eliyle Kurum ile istişare ederek ve yazılı görüşünü aldıktan sonra, numaralandırma, internet alan adları, uydu pozisyonu, frekans tahsisi gibi kıt kaynaklara dayalı elektronik haberleşme hizmetleri ile yerel ağın (fiber optik dahil) oluşturulmasına ve işletilmesine ilişkin ulusal politikayı belirlemek;" hükmünü içermektedir.

Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından elektronik haberleşme kapsamında belirlenecek 'Ulusal Politika' ile 'Bakanlık Politikaları' Kurumun hazırlayacağı Stratejik Planda önemli bir temel olduğundan bu kapsamlarda öngörülen görev ve aksiyon planlarına aşağıda yer verilmiştir.

09 Şubat 2018 tarihli 'Hükümet Programı'nın 15'inci sayfasında Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde;

- Yapısal olarak geliştirilmiş Telekomünikasyon Dairesi'nin dahil olacağı bir kamu özel ortaklığı kurularak üçüncü GSM operatörünün uluslararası ihale sonucunda kurulması değerlendirilecektir.

- *Türkiye ile KKTC arasında yeni bir fiber optik bağlantısının kurulması için gelişmeler yapılacaktır. Fiber altyapı yatırımlarının önce 4.5G ve ileride de 5G ihalelerine çıkabilecek şekilde yapılması sağlanacaktır.*
- *Bir yandan ülkemize üçüncü GSM operatörü kazandırma çalışmalarını sürdürürken, diğer yandan da mobil iletişim şirketlerinin maliyetlerini mercek altına alarak ve gerekli vergi düzenlemelerini hayata geçirerek, halkımızın cep telefonu fatura ücretlerinin azalması sağlanacaktır.*
- *Maddi yetersizlikler nedeniyle internete erişimi olmayan özellikle çocuklu ve dar gelirli ailelere ücretsiz internet erişimi sağlanarak çocukların çağdaş gelişim araçlarından mahrum kalmalarına izin verilmeyecektir.*

görevleri yer almaktadır.

Belirtilen görevlere ek olarak, elektronik haberleşmeye ilişkin 'Ulusal Politika' ile 'Bakanlık Politikaları' ile ilgili Kurum tarafından Bakanlığa gönderilen görüş yazısı kapsamında yapılan toplantı neticesinde öngörülen faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- FTTC (Fiber To The Curb or Cabinet), fiber hattın mahalleye çekilmesi ve bu hattın VDSL telefon kablosu yada UTP Ethernet kablosu ile dağıtılmasına denir ve konu yatırım ile geliştirmenin 2019 yılının son çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir. Geniş bant abonelerinin yaygınlaştırılması hedefinden yola çıkarak fiber altyapısının geliştirilmesi, kablolama ve cihaz bağlantılarının yönetim şekli ile ideal yöntemlerin belirlenmesi ve altyapı yatırımlarının tamamlanmasını müteakip dar gelirli ailelere ücretsiz internet erişimi verilmesi hedeflenmektedir.

K.K.T.C. Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Sektörü

Sektör Verileri

2018 yılı itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 49 elektronik haberleşme sağlayıcısı firma bulunmaktadır. Sektör ile ilgili detaylı bilgi ve istatistiklere aşağıda yer verilmektedir.

	Kayıtlı Abone Sayısı	Elektronik Haberleşme Pazar Payı %	Penetrasyon % ⁹
MOBİL HABERLEŞME	824,313	79	234
SABİT HABERLEŞME	85,495	16	24,3
SABİT GENİŞBANT İNTERNET	192,504	5	29,7
MOBİL GENİŞBANT İNTERNET¹⁰	356,763	-	101,4

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının, internet servis sağlayıcılarının, çağrı taşıma işletmecileri ve altyapı işletmecilerinin 2011 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir. 2017 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %16'lık artışla 355 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	169,103,924	176,352,726	185,811,762	209,871,001	214,444,127	227,252,264	247,993,391
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	33,976,399	37,496,778	37,496,778	50,700,520 ¹¹	47,798,951	51,604,636	51,019,248
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILAR	8,407,215	8,669,816	11,466,346	16,090,333	18,409,085	25,524,593	50,042,982
ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMELERİ	-	-	-	-	2,928,440	2,505,813	1,809,257
ALTYAPI İŞLETMELERİ	-	-	-	-	-	-	4,541,260
TOPLAM	211,487,538	222,519,321	234,058,450	276,661,854	283,580,603	306,887,306	355,406,138

⁹ Penetrasyon hesaplama yöntemi: Kayıtlı Abone Sayısı / Resmi De-Facto Nüfus (2011 Nüfus Sayım Sonuçları – DPÖ Verileri)

¹⁰ Mobil genişbant internet kullanıcı sayısı, mobil abone sayısına dâhil olduğundan dolayı, pazar payı ayrı olarak belirtilmemiştir.

¹¹ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

2018 yılı Haziran ayı itibariyle, elektronik haberleşme sektöründe Kurumumuz tarafından yetkilendirilmiş 2 adet mobil haberleşme sağlayıcı, 1 adet sabit haberleşme sağlayıcı, 34 internet servis sağlayıcısı, 5 çağrı taşıma hizmeti sağlayıcısı ve 7 altyapı işletmecisi bulunmaktadır. Bu haberleşme sağlayıcılarına aşağıda yer verilmiştir.

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Alemdar Networks Ltd.	ALEMDAR
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Freenet İletişim Ltd.	FREENET
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gizmoswift Internet Ltd.	GIZMOSWIFT
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECELL
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Megafox İletişim Ltd.	MEGAFOX
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Netonline Bilişim Şirketi Ltd.	NETONLINE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
Özle İletişim Ltd.	ÖZLE İLETİŞİM

Royalnet Networks Ltd.	ROYALNET
Sistem Co. Ltd.	SİSTEM CO
S.D.A. Communications Ltd.	S.D.A.
Surface Net Ltd.	SURFACE NET
Towernet İletişim Ltd.	TOWERNET
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Xrealnet İnternet Ltd.	XREALNET
ÇAĞRI TAŞIMA	
Polyphone Communications Ltd.	POLYPHONE
MMT Telekom Ltd.	MMT
Netonline Ltd.	NETONLINE
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Trio Telekom Ltd.	TRIO
ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ	
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Netonline Ltd.	NETONLINE
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

2018 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %24,3 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 85,495 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir.

Kaynak: BTHK

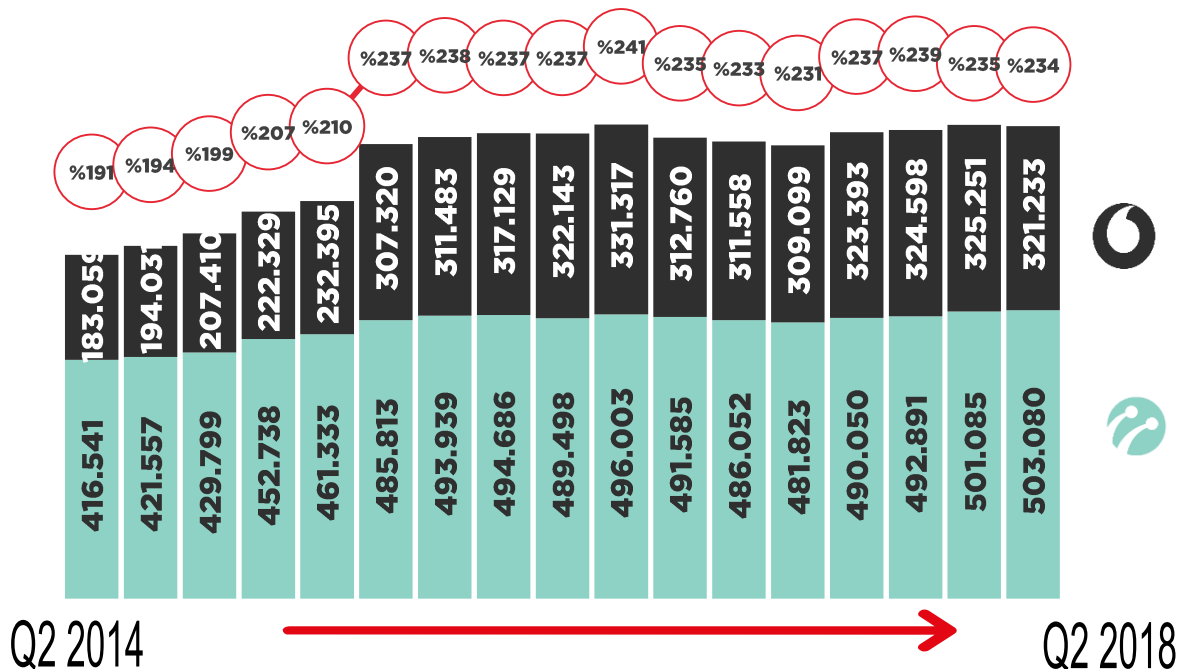
Sabit Abone Sayısı Ve Penetrasyon

2018 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %234 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 824,313 kayıtlı mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (K.K. Turkcell -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2018 yılı ikinci çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre K.K. Turkcell'in %61 Telsim'in ise %39 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

Kaynak: BTHK

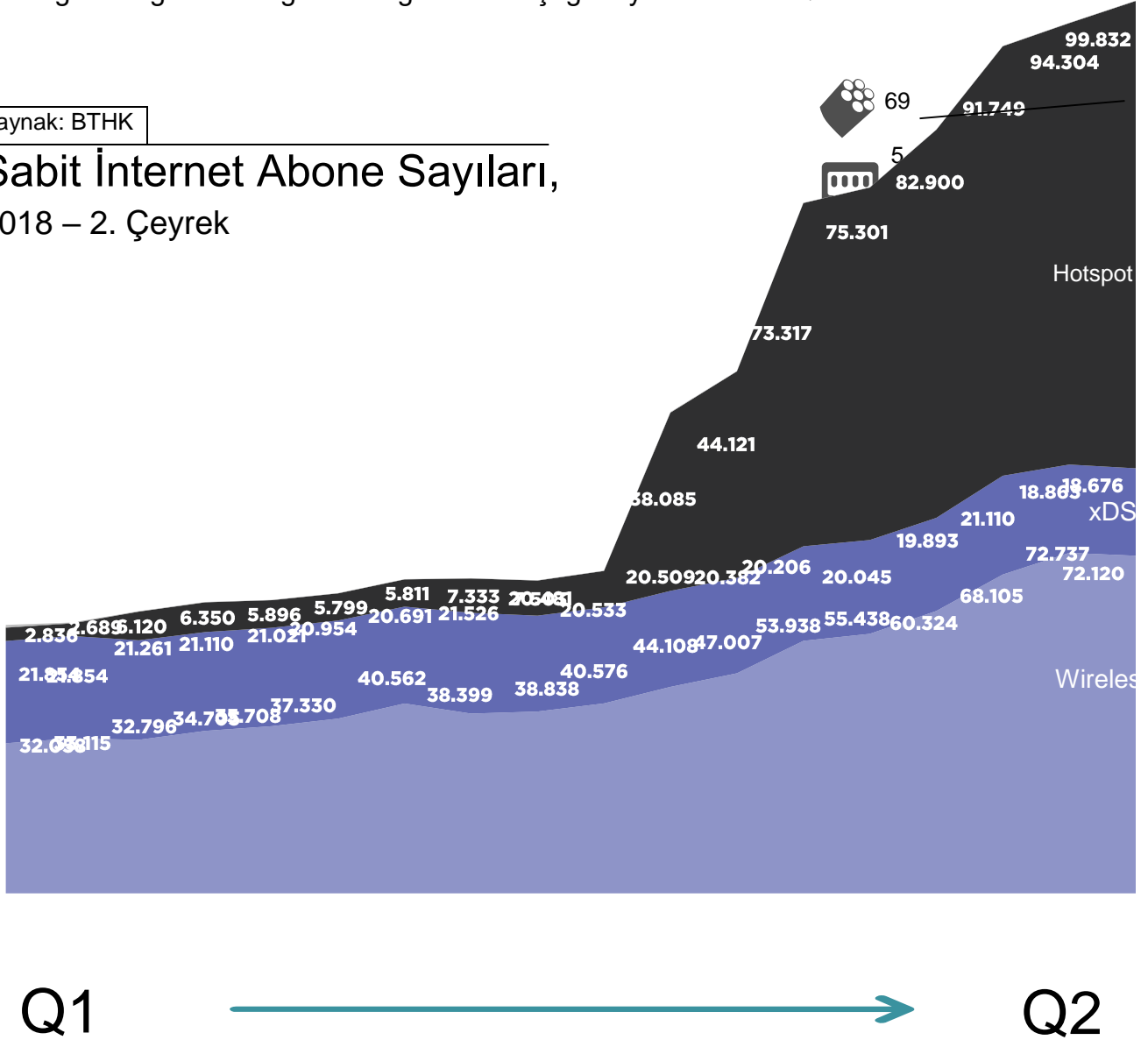
Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları, (K=Bin)

2018 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 192,504 sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Genişbant olmayan Dial-Up abone sayısı geçmişe kıyasla ciddi derecede azalmış ve yapılan bildirimlere göre ülke çapında 5 aboneye (2014 yılsonu itibarı ile 32 abone) inmiştir. Sabit internet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren görsel de aşağıda yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

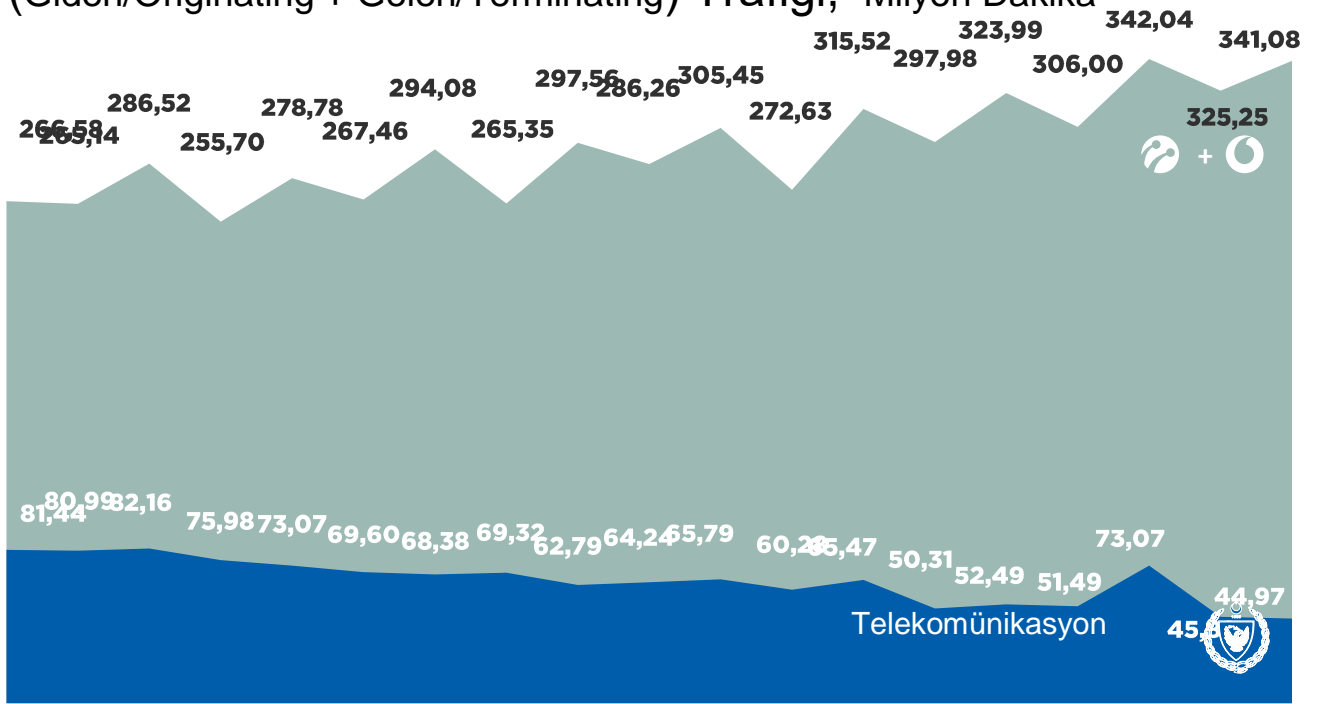
Sabit İnternet Abone Sayıları, 2018 – 2. Çeyrek

Son yıllardaki elektronik haberleşme trafik değerleri incelendiğinde dönemsel sabit ve mobil telefon görüşme trafiğinin yaklaşık 341 milyon dakika civarında olduğu görülmektedir. Dönemler içerisinde seyreden sabit ve mobil görüşme trafiğine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Q4

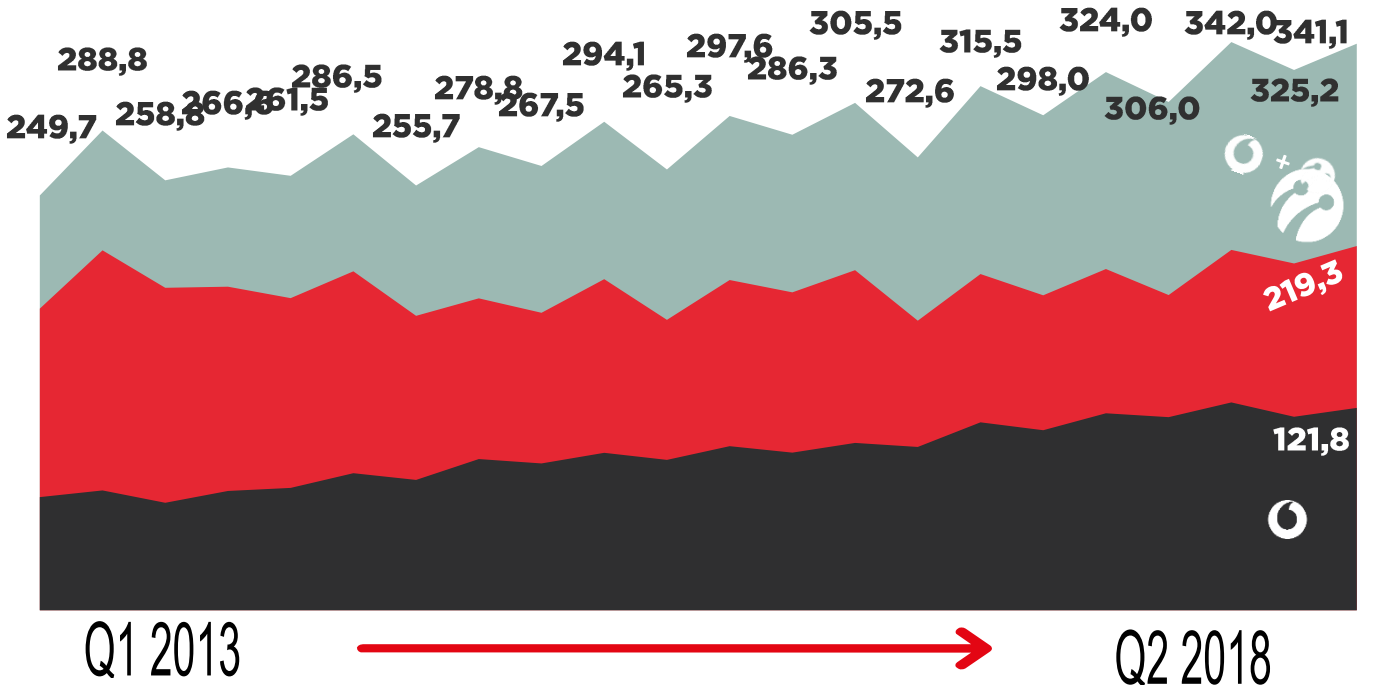

Q2

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına aşağıda yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013'ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2018 yılının ikinci çeyreğine kadar geçen 4 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %30'luk düşüşle 26,07 Milyon adet seviyesine gerilemiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2018 yılı birinci çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 20,13 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %29,5'lik artışla 26,07 Milyona yükselmiştir.

Kaynak: BTHK

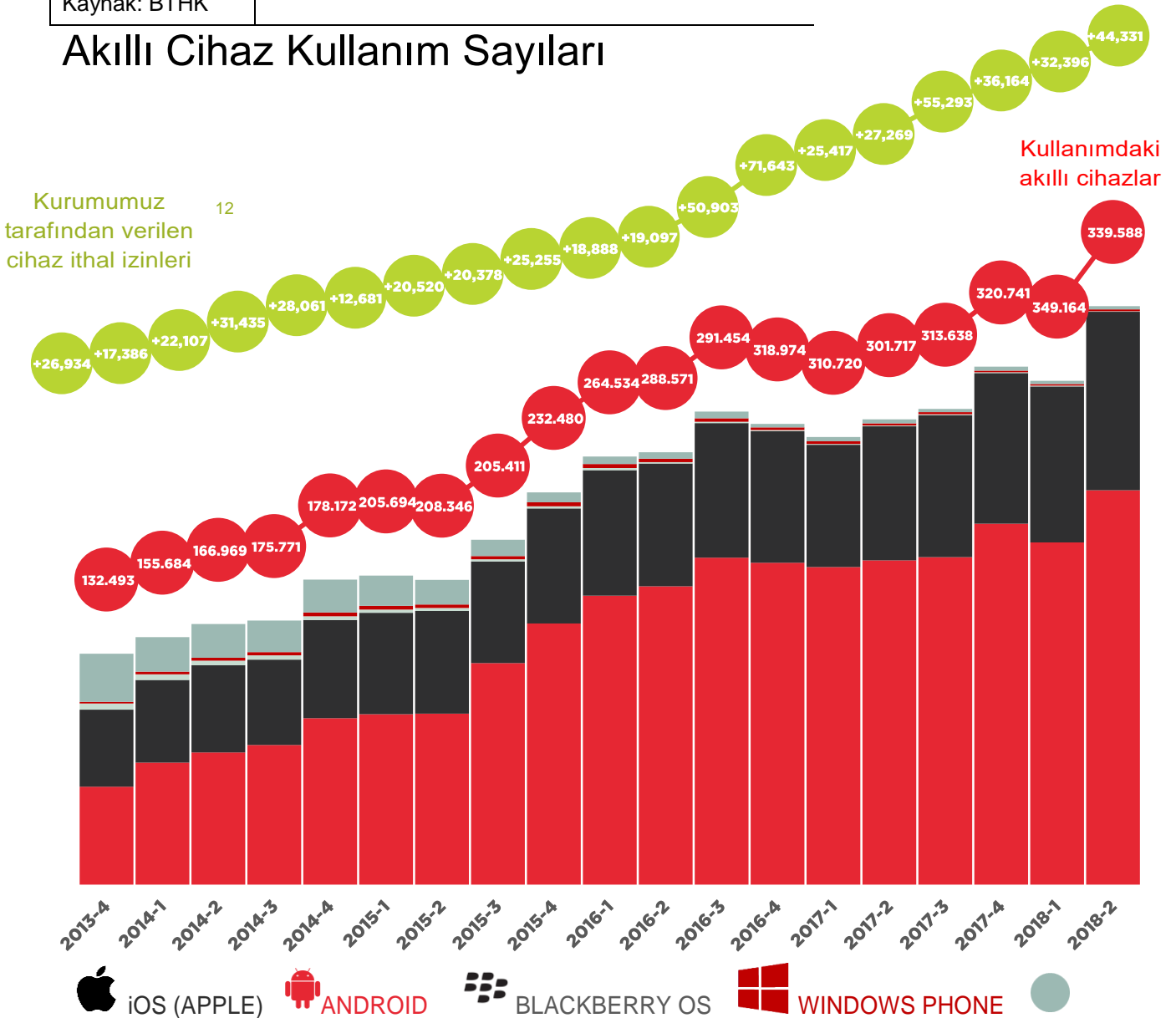
Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2013 yılı dördüncü çeyreğinden 2018 yılı ikinci çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. Abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %151'lik bir artış yaşandığı görülebilmektedir.

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

¹² Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

GZFT Analizi

Güçlü ve Zayıf Yanlar ile Fırsatlar ve Tehditler

Bu bölümde, Kurum için GZFT (SWOT) analizi yapılarak güçlü (Strengths) ve zayıf yanlar (Weaknesses) ile fırsat (Opportunities) ve tehditler (Threats) belirlenmeye çalışılmıştır. GZFT analizi, incelenen kurumun güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte ve dış etkenlerden kaynaklanan fırsat ve tehditleri saptamakta kullanılan bir tekniktir. GZFT analizi ile amacımız; iç ve dış etkenleri dikkate alarak, varolan güçlü yönlerimizden ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, tehditlerin ve zayıf yanlarımızın etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmektir.

Buna göre güçlü ve zayıf yanlar ile fırsat ve tehditler aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

GÜÇLÜ YÖNLERİMİZ

- ✓ Elektronik Haberleşmede tek yetkili otorite olması
- ✓ Mali özerkliğe sahip olması
- ✓ İdari özerkliğe sahip olması
- ✓ Yeni kurulan bir Kurum olması
- ✓ Yasa'nın 49 farklı maddesi ile öngörülen 12 Tüzükten 11'inin Kurum tarafından hazırlanmış olması
- ✓ Yasa ve düzenlemelerin AB normlarına uyum çerçevesinde hazırlanmış olması
- ✓ Kurum kararlarının Yönetim Kurulu tarafından alınması
- ✓ Kurul üyelerinin görev süresinin sınırlı olması ile üyelerin yenilenmesi
- ✓ Kurul üyelerinin atanma mercilerindeki çeşitlilik
- ✓ Kurul üyelerinin farklı yenilenme tarihleri
- ✓ Kurul üyelerinin sektör tecrübesine sahip olması
- ✓ Kurumun şeffaflık ve tarafsızlık ilkelerini benimsemiş olması
- ✓ Sınırlı kaynakların yönetimine sahip olunması (frekans, numara vb.)
- ✓ Eğitimli hizmet birimi
- ✓ Yeni teknolojiler ve uygulamalara kolay adapte olunması
- ✓ Mobil Cihaz Kayıt Sistemi ile cihaz denetimlerinin sağlanması
- ✓ Kurumun güvenli, yüksek kapasiteli ve esnek bir teknik altyapıya sahip olması

ZAYIF YÖNLERİMİZ

- ✓ Tüm çalışanların sektörel /meslek içi eğitim almamış olması
- ✓ Yasa'nın öngördüğü sayıda hizmet biriminin henüz tamamlanamamış olması
- ✓ Küresel Elektronik Haberleşme Sektörünün daha yakından takip edilememesi
- ✓ Hizmet binasının fiziki yetersizliği
- ✓ Süreçlerin ve iş tanımlarının net olarak uygulanamaması
- ✓ İş yapış şekillerinde yenilikçilik-yaratıcılık kültürünün yeterli seviyeye ulaşmaması
- ✓ Sektördeki paydaşlarla yeterli düzeyde iletişim sağlanamaması
- ✓ Sektörle ilişkili diğer kurum/kuruluşlarla yeterli düzeyde işbirliği olmaması
- ✓ Medya ile yeterli düzeyde iletişim içinde olunmaması
- ✓ Elektronik haberleşmeye yönelik yeterli teşvik verilememesi
- ✓ Kurumda ara birim veya ara yöneticilerin olmaması
- ✓ Kurum çalışan motivasyonu ve iş üretkenliğinin beklenen düzeyde olmaması
- ✓ Kurum teknik altyapısının coğrafi yedekliliğinin olmaması

FIRSATLAR

- ✓ BİT sektörünün her geçen yıl istikrarlı bir şekilde büyüme göstermesi
- ✓ Mobil iletişim ve genişbant penetrasyonunun yüksek olması
- ✓ Bilgisayar, akıllı cihazlara talebin artması ve kullanımın yaygınlaşması
- ✓ E-devlet projesinin devletin gündeminde bulunması nedeniyle yapılacak yeni çalışmalar
- ✓ K.K.T.C.'nin BİT sektörüne kullanım yatkınlığı ve istihdam potansiyeli yüksek genç nüfusa sahip olması
- ✓ Fiber vb. gibi teknolojik altyapı yatırımlarına olan yoğun ilgi

TEHDİTLER

- ✓ K.K.T.C.'nin uluslararası alanda tanınmamış olması
- ✓ Kamudaki işlerin yavaş ilerlemesi
- ✓ Bürokratik yavaşlık ve değişkenlik
- ✓ Teknolojinin hızlı gelişimi karşısında mevzuat değişikliklerinin yavaş olması
- ✓ Siber suçlardaki artış
- ✓ BİT sektörüne ilişkin yerleşik önyargılar ve bilinç eksikliği
- ✓ Bilişim suçları, e-ticaret vb. mevzuatların halen yürürlükte olmaması
- ✓ EHY kapsamındaki ikincil düzenlemelerin büyük bir kısmının Kurum tarafından tamamlanmış olmasına rağmen bir kısmının halen yürürlüğe girmemiş olması
- ✓ Tüketicilerin sektörle ilgili olmayan Kurum-Kuruluşlar tarafından yanlış yönlendirilmeleri
- ✓ Devlet politikalarının yeterli düzeyde uygulanmaması
- ✓ Ülkedeki altyapı eksiklikleri
- ✓ Mal ve Hizmet Alımlarında yaşanan süreçsel yavaşlık
- ✓ Enflasyonun yüksek oluşu

Vizyon, Misyon ve Temel Değerler

VİZYONUMUZ

Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti'ndeki Bilgi ve
Haberleşme Sektörü'nü rekabetçi,
yenilikçi ve uluslararası kalite
standartlarında düzenleyerek
bilişim ekonomisini oluşturmak.

MİSYONUMUZ

Tarafların hak ve menfaatlerinin korunduğu etkin ve sürdürülebilir bir rekabet zemini oluşturarak her yerden ulaşılabilen kaliteli hizmetler sağlamak ve ulusal ve uluslararası yatırımcıları teşvik ederek bilgi toplumu oluşturmak.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

- ❖ Dürüstlük ve Adil Davranma
- ❖ Bireye Saygı
- ❖ Şeffaflık
- ❖ Profesyonellik
- ❖ Verimlilik
- ❖ Yenilikçilik
- ❖ Sorumluluk
- ❖ Takım Çalışması
- ❖ Gizlilik
- ❖ Tüketici Memnuniyeti
- ❖ “Açık Kapı” Politikası

Stratejik Amaçlar ve Hedefler

1. Tüketici Hak Ve Menfaatlerinin Gözetilmesi: Tüketicilerin/kullanıcıların hak ve menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirlerin alınmasıyla hizmetlerden azami fayda elde etmelerinin sağlanması.
2. Etkin Rekabet Ortamının Sağlanması Ve Geliştirilmesi: Elektronik haberleşme sektöründe sürdürülebilir, dinamik ve yenilikçi rekabet için gerekli koşulları sağlamak ve korumak; rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların önlenmesine yönelik gerekli tedbirleri almak.
3. Yenilikçilik Ve Altyapıya Verimli Yatırım Yapılmasının Desteklenmesi: Elektronik haberleşme sektörünün uluslararası normlara uygun gelişimini teşvik etmek amacıyla araştırmaların yapılması, ileriye dönük yatırım, şebeke kurulumu ve yeni teknolojilerin yaygınlaştırılmasının sağlanması ve elektronik haberleşmenin geliştirilmesi konusunda çalışmaların yapılması.
4. Bilgi Toplumu Oluşumunun Desteklenmesi: Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde bilgiye ulaşılabilmesi için ihtiyaç duyulan mevzuat düzenlemeleri, iletişim altyapıları, gerekli şebeke ve yönetim merkezlerinin kurulmasını desteklemek, çeşitli uygulamaların geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve verimli kullanımını sağlamak.
5. Kurumsal Yapının Ve Kurum Teknik Altyapısının Geliştirilmesi: Kurumsal yapının teknik altyapıyı da içerecek şekilde güvenilir, tarafsız, şeffaf, yenilikçi ve profesyonel temelde geliştirilmesi ve korunması.

1 Tüketici Hak Ve Menfaatlerinin Gözetilmesi

AMAÇ

Tüketicilerin/kullanıcıların hak ve menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirlerin alınmasıyla hizmetlerden azami fayda elde etmelerinin sağlanması.

HEDEFLER

- 1.1. **Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilere erişilebilir, uygun ve anlaşılır bilgilerin sunulması,**
- 1.2. **Elektronik haberleşme sektöründeki tüketici memnuniyetinde iyileştirmelerin desteklenmesi ve özendirilmesi,**
- 1.3. **Tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi konularında mevzuat düzenlemeleri yapılması ve düzenlemelere uyumun sağlanması**

FAALİYETLER

- 1.1. **Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilere erişilebilir, uygun ve anlaşılır bilgilerin sunulması:**
 - 1.1.1. Tüketicilerin ihtiyaç duyacakları bilgilerin belirlenmesi ve yayımlanmasının sağlanması:
 - 1.1.2. Tüketicinin bilinçlendirilmesi ve farkındalık seviyesinin yükseltilmesi:
 - 1.1.3. Haberleşme sağlayıcılar tarafından yapılan bilgilendirmelerin kolay erişilebilir, ihtiyaca cevap veren nitelikte, doğru ve zamanında veriliyor olmasının sağlanması.
- 1.2. **Elektronik haberleşme sektöründeki tüketici memnuniyetinde iyileştirmelerin desteklenmesi ve özendirilmesi:**
 - 1.2.1. Tüketici memnuniyetinin izlenmesi ve tüketici menfaatine ilişkin önemli hususların abonelik sözleşmelerinde yer almasının sağlanması,
 - 1.2.2. Tüketici/kullanıcı şikâyetlerinin /hizmet sağlayıcılar tarafından etkin ve hızlı bir şekilde çözümlenmesinin sağlanması,
 - 1.2.3. Haberleşme sağlayıcıların genel yetkilendirmelerinde tüketicinin korunmasına yönelik asgari şartların yerine getirilmesinin aranması ve haberleşme sağlayıcının piyasadan çekilmesi halinde tüketicinin mağduriyetini önlemeye yönelik tedbirlerin alınmasının sağlanması,

1.2.4. Elektronik fatura gönderiminin yaygınlaştırılması,

1.2.5. Piyasaya arz edilen cihazların teknik düzenlemeye uygunluğunun sağlanması, piyasa gözetimi ve denetiminin yaygınlaştırılması.

1.3. Tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi konularında mevzuat düzenlemeleri yapılması ve düzenlemelere uyumun sağlanması

1.3.1. Yasa ile öngörülen düzenlemelerin hayata geçmesinin ardından ihtiyaç duyulan diğer düzenlemelerin yapılması

1.3.2. Haberleşme sağlayıcıların düzenlemelerle uyumsuz veya aykırı davranışlarına yönelik tedbir almak ve uyumunu sağlamak

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

- Hizmet kalitesi kapsamında haberleşme sağlayıcıların tüketici şikâyetlerini cevaplama/çözümleme sürelerinin izlenmesi ve makul bir seviyeye getirilmesinin sağlanması,
- Tüketicilere yönelik bilgilendirmelerin erişilebilirlik, içerik ve zamanlama açısından uygunluğunun doğrulanması amacı ile düzenli kontrollerinin yapılması ve raporlanması,
- Elektronik haberleşme hizmetleriyle ilgili tarife duyuruları ve faturalarda standartların geliştirilmesi için düzenlemelerin yapılması,
- Tüketici şikâyetlerinin giderilmesine yönelik olarak uygulanan tedbir, çözüm ve yaptırımların raporlanarak yayımlanması,
- Önümüzdeki üç yıllık zaman zarfında tüketiciye yönelik ikincil düzenlemelerin tamamlanması.
- Elektronik Haberleşme Sektörü Tüketici Araştırması yapılması.

2 Etkin Rekabet Ortamının Sağlanması Ve Geliştirilmesi

AMAÇ

Elektronik haberleşme sektöründe sürdürülebilir, dinamik ve yenilikçi rekabet için gerekli koşulları sağlamak ve korumak; rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların önlenmesine yönelik gerekli tedbirleri almak

HEDEFLER

- 2.1. Şebekelerin bütünlüğü ve birlikte çalışabilirliğinin sağlanması amacıyla erişim ve/veya ara bağlantıların etkin bir biçimde sağlanması,
- 2.2. Etkin piyasa gücüne sahip haberleşme sağlayıcıların ve yükümlülüklerinin belirlenmesi, tarifelerin düzenlenmesi, denetlenmesi ve izlenmesi,
- 2.3. Elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinde, etkin ve adil rekabetin teşvik ve temin edilmesini sağlamak.

FAALİYETLER

- 2.1. Şebekelerin bütünlüğü ve birlikte çalışabilirliğinin sağlanması amacıyla erişim ve/veya ara bağlantıların etkin bir biçimde sağlanması:

2.1.1. Şebeke ve hizmetler arası erişim ve/veya arabağlantının kullanılmasının teşviki ve/veya temini,

2.1.2. Haberleşme Sağlayıcılar arasında tesis paylaşımının teşvik edilmesi suretiyle kaynakların verimli kullanımının sağlanması ve ilgili düzenlemelerin etkinliğinin arttırılması,

2.1.3. Altyapıya dayalı rekabetin gelişmesini sağlamak amacıyla erişim düzenlemelerinin yapılması.

- 2.2. Etkin piyasa gücüne sahip haberleşme sağlayıcıların ve yükümlülüklerinin belirlenmesi, tarifelerin düzenlenmesi, denetlenmesi ve izlenmesi:

2.2.1. Piyasa analizi çalışmalarının şeffaf bir kapsam içerisinde, kamuoyu görüşüne sunulacak şekilde yerine getirilmesi,

2.2.2. Yapılan piyasa analizleri doğrultusunda etkin piyasa gücüne sahip EHS'lere yönelik yükümlülüklerin belirlenmesi, değiştirilmesi, kaldırılması ve uygulanması,

2.2.3. Mevzuat kapsamında öngörülen kriterlerin varlığı halinde, etkin rekabetin gelişmesini sağlamak amacıyla tarife düzenlemelerinin yapılması, denetlenmesi ve izlenmesi,

2.2.4. Yasa ve Tüzük ile öngörülen ikincil düzenlemelerin yapılması.

2.3. Elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinde, etkin ve adil rekabetin teşvik ve temin edilmesini sağlamak:

2.3.1. Kuruma yapılan şikâyet, bilgilendirme ve Kurumun kendi bulguları doğrultusunda rekabeti engelleyici, bozucu ve sınırlayıcı uygulamaların belirlendikten sonra önlenmesi ve ihtiyaç duyulan durumlarda yaptırım uygulanması,

2.3.2. Elektronik haberleşme sektörü ile ilgili ulusal ve uluslararası düzenli istatistiksel verilerin temin edilmesi ve raporlanması,

2.3.3. Sektörde faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılara yönelik rekabetin tesis edilmesini amaçlayan programların düzenlenmesi,

2.3.4. İhtiyaç duyulması halinde düzenlemelerin ve yaptırımların elektronik haberleşme sektörüne etkilerinin incelenmesi.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

- Erişim ve/veya Ara bağlantıdan yararlanan haberleşme sağlayıcıların sayısının artması,
- Erişim fiyatlarının rekabetçi seviyelerde belirlenmesi,
- Ön soruşturma ve soruşturmaların belirlenen süreler içerisinde tamamlanması,
- Tesis paylaşım sayısının artması,
- Toptan ve perakende ücretlerin etkin ve sürdürülebilir rekabete imkân tanıyacak seviyelerde belirlenmesi,
- Piyasa analizlerinin belirlenen sürelerde yapılması,
- İstatistiksel sektörel verilerin temin edilip üç aylık dönemlerle raporlanması,

3 Yenilikçilik ve Altyapıya Verimli Yatırım Yapılmasının Desteklenmesi

AMAÇ

Elektronik haberleşme sektörünün uluslararası normlara uygun gelişimini teşvik etmek amacıyla araştırmaların yapılması, ileriye dönük yatırım, şebeke kurulumu ve yeni teknolojilerin yaygınlaştırılmasının sağlanması ve elektronik haberleşmenin geliştirilmesi konusunda çalışmaların yapılması

HEDEFLER

- 3.1. Uluslararası normlarda telsiz ve telekomünikasyon terminal donanımları ve elektromanyetik uyumluluk için yayımlanan standartların takip edilmesi, ülkede meydana gelen gelişmelere uygun standartların değerlendirilerek güncellenmesi.
- 3.2. Yeni nesil teknolojilerin ve hizmetlerin zamanında sunumu için teknik ve yasal düzenlemelerin, destekleyici çalışmaların ve araştırmaların yapılması,
- 3.3. Ulusal frekans planındaki sayısı sınırlandırılmış ve sınırlandırılmamış olan frekans bantlarda spektrumun etkin bir şekilde kullanımının sağlanması,
- 3.4. Elektronik haberleşmenin geliştirilmesi ve teşvik edilmesine yönelik çalışmaların yapılması.

FAALİYETLER

- 3.1. Uluslararası normlarda telsiz ve telekomünikasyon terminal donanımları ve elektromanyetik uyumluluk için yayımlanan standartların takip edilmesi, ülkede meydana gelen gelişmelere uygun standartların değerlendirilerek güncellenmesi:
 - 3.1.1. Elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerin kurulması ve işletilmesinde standartlara uygunluğu izlemek ve denetlemek,
 - 3.1.2. Standartların düzenli olarak takip edilmesi,
 - 3.1.3. Yeni veya değişmesi gereken standartların belirlenmesi ve incelenerek rapor oluşturulması; uygun görülen yeni veya değişen standartların kabul edilmesi ve uygulanması,
 - 3.1.4. Piyasaya arz edilen cihazların denetlenmesi için Piyasa Gözetimi ve Denetimi biriminin oluşturulması, faaliyetlerinin belirlenmesi, bu birimin görevleri sonucunda piyasadan toplanan verilerin ve faaliyetlerin raporlanması ve tedbirlerin uygulanması.

3.2. Yeni nesil teknolojilerin ve hizmetlerin zamanında sunumu için teknik ve yasal düzenlemelerin, destekleyici çalışmaların ve araştırmaların yapılması:

3.2.1. Yeni nesil teknolojilerin ve hizmetlerin araştırılması, takip edilmesi ve ÷lkemize uygun olanların belirlenmesi,

3.2.2. Diğer gelişmekte olan ÷lkelerden örneklerin incelenmesi ile deneyimlerinden faydalanılması ve ÷lkemize yeni teknolojilerin uygulanma stratejisinin belirlenmesi,

3.2.3. Sektördeki paydaşlar ve girişimcilerin sektörde olabilecek teknolojik gelişmeler hakkındaki görüşlerinin alınması. ÷lkede uygulanması uygun gör÷len yeni nesil teknolojilerin ve hizmetlerin sunulması için gerekli teknik ve yasal düzenlemelerin yapılması,

3.3. Ulusal frekans planındaki sayısı sınırlandırılmış ve sınırlandırılmamış olan frekans bantlarda spektrumun etkin bir şekilde kullanımının sağlanması:

3.3.1. Yeni teknolojiler ve hizmetler için yapılan çalışmalar sonucunda uzun ve orta vadeli spektrum kullanım stratejisinin ve olası senaryoların oluşturulması,

3.3.2. Mevcut ve olası yeni kullanıcılardan görüş alışverişi yapılması,

3.3.3. ITU ve CEPT bünyesinde Ulusal Frekans Planını ilgilendiren tavsiye ve kararların incelenmesi ve detay frekans planının bu tavsiye ve kararlara göre hazırlanması ve yenilenmesi,

3.3.3.1. Mevcut ve yeni teknolojiler değerlendirilerek sayısı sınırlandırılmış frekans bantların belirlenmesi ve tavsiye ve kararlara göre düzenlenmesi,

3.3.3.2. Mevcut ve yeni teknolojiler değerlendirilerek sayısı sınırlandırılmamış olan frekans bantlarının tavsiye ve kararlara göre düzenlenmesi,

3.4. Elektronik haberleşmenin geliştirilmesi ve teşvik edilmesine yönelik çalışmaların yapılması:

3.4.1. Elektronik haberleşme sektörüne yönelik yapılmakta olan veya yapılması planlanan AR-GE faaliyetlerinin ve yatırımların paydaşlardan veya ilgili kuruluşlardan bilgi alınarak belirlenmesi,

3.4.2. AR-GE faaliyetleri ve yatırımlar için teknik ve yasal düzenlemelerin yapılması

3.4.3. Elektronik haberleşmenin geliştirilmesi için kaynak ayrılması,

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

- Takip edilen, yeni ve değişmesi öngörülen, standartların güncellenmesi ve raporlanması.
- Piyasa gözetimi ve denetimi biriminin faaliyete geçmesi ve denetimlerin yapılması
- Sektördeki paydaşlar ve girişimciler ile altı ayda bir yapılacak toplantılar sonucunda; haberleşme sağlayıcılarının sektörde olabilecek teknolojik gelişmeler hakkındaki görüşlerinin raporlanması,
- Yeni teknolojilerin kullanıma geçmesi halinde, bu teknolojilere ait spektrum kullanım stratejisinin raporlanması,
- Ulusal Frekans Planını ilgilendiren tavsiye ve kararların değişmesi ve/veya yenilenmesi halinde, Ulusal Frekans Planı'nın güncellenmesi.
- Yapılması uygun bulunan AR-GE faaliyetlerinin ve yatırımların raporlanması,
- AR-GE faaliyetleri ve yatırımlar için düzenlenen teknik ve ikincil düzenlemelerin raporlanması,

4 Bilgi Toplumu Oluşumunun Desteklenmesi

AMAÇ

Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde bilgiye ulaşılabilmesi için ihtiyaç duyulan mevzuat düzenlemeleri, iletişim altyapıları, gerekli şebeke ve yönetim merkezlerinin kurulmasını desteklemek, çeşitli uygulamaların geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve verimli kullanımını sağlamak

HEDEFLER

- 4.1. **Yeni veya alternatif erişim teknolojilerinin araştırılarak ülkemizde uygulanabilirliğinin belirlenmesi ve bu amaçla teknik ve ikincil düzenlemelerinin yapılması,**
- 4.2. **Haberleşme hizmetlerinin kullanımının yaygınlaştırılması,**
- 4.3. **E-dönüşüm sürecinin desteklenmesi,**
- 4.4. **Bilgi güvenliğinin sağlanması ve ulusal siber güvenliğin artırılması.**

FAALİYETLER

4.1. Yeni veya alternatif erişim teknolojilerinin araştırılarak ülkemizde uygulanabilirliğinin belirlenmesi ve bu amaçla teknik ve ikincil düzenlemelerinin yapılması:

- 4.1.1. Yeni veya alternatif erişim yöntemlerinin ülkemizde uygulanabilirliğinin araştırılması ve değerlendirilmesi,
- 4.1.2. Uygulanması uygun görülen erişim teknolojileri için gerekli teknik ve ikincil düzenlemelerinin gerçekleştirilmesi,
- 4.1.3. Yeni erişim teknolojilerinin kullanılması ile oluşturulan altyapılara teşvik sağlanması.

4.2. Haberleşme hizmetlerinin kullanımının yaygınlaştırılması:

- 4.2.1. Genişbant internet ve makineler arası olan (M2M) kullanıcı sayısının artışlarının izlenmesi ve bu hizmetlerin kullanılmasının teşvik edilmesi,
- 4.2.2. Temel eğitim kuruluşlarında bilgi teknolojisi altyapısının geliştirilmesi ve temel bilgi teknolojileri eğitiminin verilmesinin teşvik edilmesi veya sağlanması,
- 4.2.3. Kamu, kurum ve kuruluş çalışanlarına bilgi teknolojileri eğitimi verilmesi için çalışmalarda bulunulması.

4.3. E-dönüşüm sürecinin desteklenmesi:

E-imza ve E-devlet uygulamaları:

4.3.1. E-imzanın yaygınlaştırılması,

4.3.2. E-devlet yapısının geliştirilmesine destek verilmesi,

4.3.3. E-ticaret ve benzeri uygulamalara ilişkin mevzuat düzenlemelerine destek verilmesi.

4.4. Bilgi güvenliğinin sağlanması ve ulusal siber güvenliğinin artırılması:

4.4.1. Elektronik haberleşme hizmetlerine güvenli erişimin sağlanması için yasal ve teknik çalışmaların gerçekleştirilmesi,

4.4.2. Bilgi güvenliği ve siber güvenlik konularında işbirliği olanaklarının kullanılması,

4.4.3. Bilgi güvenliği konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılması.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

- Yeni veya mevcut erişim yöntemlerinin araştırılarak sonuç raporunun oluşturulması,
- Uygulanacak erişim teknolojileri için yapılan teknik ve mevzuat düzenlemelerinin raporlanması,
- Genişbant internet kullanıcı sayıları, elektronik haberleşme hizmetleri kullanıcıları, makineler arası kullanıcı sayılarında artış,
- Bilgi teknolojisi altyapısı bulunan ve/veya bu konuda eğitim vermeye başlayan temel eğitim kuruluşları sayılarında artış,
- Bilgi teknolojileri eğitimi verilen kamu, kurum veya kuruluş sayılarında artış,
- Elektronik imza kullanıcılarının sayısında artış,
- E-devlet ile bütünleştirilen ortak platformların oluşturulması,

5 Kurumsal Yapının Ve Kurum Teknik Altyapısının Geliştirilmesi

AMAÇ

Kurumsal yapının teknik altyapıyı da içerecek şekilde güvenilir, tarafsız, şeffaf, yenilikçi ve profesyonel temelde geliştirilmesi ve korunması

HEDEFLER

- 5.1. Kurum donanım, yazılım ve erişim altyapısının geliştirilmesi,
- 5.2. Güçlü bir insan kaynakları politikasının oluşturulması ve uygulanması,
- 5.3. Çalışan ve paydaşların, Kurum memnuniyetlerinin artırılmasının sağlanması.

FAALİYETLER

5.1. Kurum donanım, yazılım ve erişim altyapısının geliştirilmesi:

5.1.1. Kurumda kullanılan kablolu-kablosuz iletişim altyapısı, sistem odası, yazılım altyapısı, enerji altyapısı, bilgisayarlar-mobil cihazlar ve yardımcı elektronik teçhizatların en verimli şekilde kullanımını sağlayacak sistemlerin kurulması ve geliştirilmesi:

5.1.1.1. Sistem odasındaki cihazların sürekli ve yedekli olarak çalıştırılmasının sağlanması,

5.1.1.2. Kurum içi bilgisayar, mobil cihazlar ve diğer yardımcı elektronik teçhizatların etkin ve tam donanımlı olarak kullanılmasının sağlanması,

5.1.1.3. Kurum içi gerekli olabilecek yazılımların alınması, yazılması veya hizmet alımı yapılarak geliştirilmesi,

5.1.1.4. Elektronik doküman ve arşiv sisteminin geliştirilmesi (yazılım ve donanım),

5.1.1.5. Yazılım ve donanım kapsamlarında aşağıdaki başlıklarda yönetim sistemlerinin kurulması:

- İnsan kaynakları
- İdari işler
- Muhasebe/satın alma
- Stok/demirbaş

5.1.1.6. Tesbit sisteminin geliştirilmesi,

- 5.1.1.7. Kurulan sistemlerin bir bütün olarak çalıştırılması ve tüm modüllerden istatistiki bilgi alınabilmesi (yazılım ve donanım),
- 5.1.1.8. Kurumun farklı erişim yöntemleri ile internet yedekliliğinin yapılması,
- 5.1.2. Kurum internet sayfasındaki modüllerin geliştirilmesi ve kullanıma sunulması,
- 5.1.3. Numara Taşınabilirliği Sistemi, Mobil Cihaz Kayıt Sistemi ve Bilgi ve İhbar Çağrı Merkezi için teknik geliştirme ve ihtiyaç halinde yasal düzenlemelerin güncellenmesi,
- 5.1.4. Mevcut spektrum izleme cihazları ile spektrumun izlenmesi ve analiz edilmesi,
- 5.1.5. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı'nın (ISO 27001) temin edilmesi ve uygulanması.

5.2. Güçlü bir insan kaynakları politikasının oluşturulması ve uygulanması:

- 5.2.1. Kalite Yönetim Sistemi Standardı'nın (ISO 9001) 2015 versiyonunun temin edilmesi ve uygulanması:
 - 5.2.1.1. İş yapış şekillerinin güncel tutulması,
 - 5.2.1.2. Süreçlerin geliştirilmesi ve güncel tutulması,
 - 5.2.1.3. Görev tanımları ve sorumlulukların gerekmesi halinde güncellenmesi,
 - 5.2.1.4. Organizasyonel şemanın gerekmesi halinde güncellenmesi,
- 5.2.2. Etkin ve etkili personel eğitimleri ile profesyonelleşmenin sağlanması ve artırılması,
- 5.2.3. Performans sisteminin oluşturulması ve çalışan performanslarının sürekli artırılmasının sağlanması,
- 5.2.4. Çalışan ihtiyacı olan veya yeni oluşturulacak birimlere çalışan istihdamlarının yapılması.

5.3. Çalışan ve paydaşların, Kurum farkındalık ve memnuniyetlerinin artırılmasının sağlanması:

- 5.3.1. Çalışma ortamı, kullanılan ofis araç-gereçleri ve koşullarının izlenmesi ve teknolojiyle uyumlu etkin bir yapıya kavuşturulması,
- 5.3.2. Çalışan motivasyonunun artırılmasına yönelik faaliyetlerin yapılması,
- 5.3.3. Paydaşlar, medya ve kamuoyu ile etkin ve etkili bir iletişim ağının kurulması ve sürdürülmesinin sağlanması.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

- Kurumda geliştirilen, yeni kurulan altyapıların raporlanması,
- Kurum internet sayfasının geliştirilmesi ve yapılan değişiklik ve yeniliklerin raporlanması,
- NTS, MCKS ve BİM sistemlerinin performanslarının raporlanması,
- Spektrumun analiz edilmesi ve raporlanması,
- Kurumun erişim altyapısının ve bu altyapı üzerinden gerçekleştirilen kullanım miktarlarının belirlenerek raporlanması,
- ISO 9001:2015 Sertifikasının alınması,
- ISO 27001 Sertifikasının alınması,
- Çalışan Memnuniyet ölçümleri,
- Kalite Yönetim Hedeflerinin gerçekleştirilmesi,
- Anket düzenlemeleri ile paydaşlar, medya ve kamuoyuna yönelik güven ve memnuniyet ölçümlerinin yapılması.

Kısaltmalar

2N	İkinci Nesil
3N	Üçüncü Nesil
4N	Dördüncü Nesil
AR-GE	Araştırma ve Geliştirme
AB	Avrupa Birliği
BİM	Bilgi ve İhbar Çağrı Merkezi
BİT	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BTHK	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu
BTK	T.C. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CEPT	European Conference of Postal and Telecommunications Administrations
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
EHS	Elektronik Haberleşme Sağlayıcı
EHY	Elektronik Haberleşme Yasası
ESHS	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı
GKRY	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
GZFT	Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar, Tehditler
GSMH	Gayri Safi Milli Hâsıla
Kurul	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurulu
K	1,000 (Bin)
IDC	International Data Corporation
IoT	Internet of Things, (Nesnelerin İnterneti)
ITU	International Telecommunication Union
M2M	Makineden makineye
MCKS	Mobil Cihaz Kayıt Sistemi
NTS	Numara Taşıma Sistemi
QoE	Deneyim Kalitesi
QoS	Hizmet Kalitesi
SMS	Kısa Mesaj Hizmeti (Short Message Service)
Yasa	6/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

**Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Ferah Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.**

**T +90 600 90 00
F +90 392 227 9635
W <http://www.bthk.org>
E info@bthk.org**